

J. C. Madsen til sin Familie

Røjle 17. Juli 1849.

Kære og dyrebare Broder, Svigerinde og Søster!

Kæreste Søskende og Venner, jeg ved, at I længes efter Brev fra mig, da I ved, at der har været Slag ved Fredericia, og I ved vel også, at vi var med der. Det gør mig ondt, at I ikke har fået dette Brev før, men jeg takker Herren tusinde Gange, at jeg overhovedet kan skrive til jer nu, for mange andre kan ikke. Ja Kære, tak den store Gud, fordi Han har skånet mit Liv og Lemmer. Selvom jeg er såret, så kan jeg kun takke Gud, for der var ikke noget der tydede på, at Nogen skulle komme levende fra Fredericia. Ja, Fred være med de Døde, og jeg har dog klaret mig bedre end de Stakler, der er blevet Krøblinger i hele deres Levetid.

I ved, at vi har haft det slemt her i Jylland, men denne gang var det endnu værre. Vi marcherede over Mols og til Helgenæs, og derfra blev vi sejlet til Bogense på Fyn. Her troede vi, at det var Meningen, at vi skulle have det lidt bedre og hvile os lidt ud, men vi måtte straks marchere gennem Fyn og til Strib.

Da vi var ankommet, blev vi opstillet og vores tapre General Rye sagde:
„Kære Venner, I ved, at Tyskerne har hærget og plyndret i Jylland i lang Tid og at Fredericia er belejret af Oprørerne fra Slesvig og Holsten. Vi er nu kommet hertil for at slå dem. Ja, kære Venner, jeg vil takke jer for den Udholdenhed og det Mod I har vist i den Tid, hvor jeg har været jeres Anfører i Guds Navn. Nu beder jeg jer vise, at der er Mod og Kraft i den danske Hær. I nat Kl. 12 vil vi angribe deres Forskansninger. Det er vigtigt, at I er stille og tavse som Mus, og at Ingen løsner et Skud før I får Ordre til det. Vi skal marchere frem mod deres Forpostkæde i tætte Kolonner, og når I får Ordre, så styrter I med fældet Gevær mod deres Skanser. De må og skal ud, og Gud må give os Styrke og Mod i Jesu Navn.“

I kan tro, at disse Ord fik Håret til at rejse sig på vores alles Hoveder. Vi blev derefter sejlet over fra Strib til Fredericia, og der fik vi da en Forsmag, for da de Tyske så at vi kom i Land, kastede de Bomber efter os. Der faldt en Bombe i vores Kolonne, så Stumper og Stykker røg om Ørene på os. En Mand mistede begge sine Hænder og en mistede sit ene Ben. I kan tro, at det var en slem Forsmag - det standsede næsten Blodet i Årerne på os alle. Da vi kom i Byen, traf jeg både Niels Andersen og flere Skolekammerater.

Kl. 12 om Natten blev vi samlet og marcherede ud af Portene flere Steder. Vi skulle storme det første Blokhus. Det var svært, for Fjenden ventede os, og da vi kom ud af Fæstningen, skød deres Forposter alle på en Gang og løb til Blokhuset og Løbegravene. Vores Mænd løb frem i Mørket med et frygtelig Hurra. Deres Blokhus var som et Pindsvin af Geværer på alle Sider, den ene Række højere end den anden. Dem som var indeni lavede ikke andet end at lade Geværerne til dem, som stod ved Palisaderne. Det varede under ti Minutter, før vi vadede i vores Kammeraters Blod, for de faldt som Fluer.

En Kugle ramte mig på det højre Bryst, men den gik blot igennem min Kappe og blev standset af Lædertøjet. Den ramte dog så Hårdt at jeg styrtede om. Jeg kom straks op igen, men det var umuligt at få Folk frem, for de Levende faldt over de Døde. Den frygtelige Jammer fra de Sårede gjorde, at vi måtte trække os ud af den stærke Ild et Øjeblik. Nogle råbte frem og andre tilbage, men da blev der kommanderet, at alle Trommer og Horn skulle spille, så vi ikke kunne høre den frygtelige Jammer. Der blev givet Signal til Storm, og General Rye red frem forrest, selvom hans Hest var såret og blødte stærkt. Folk siger, at han selv havde fået en Kugle i det ene Ben allerede der, men det så jeg ikke.

Alle Mand løb frem med et Hurra, og en Håndgranat ramte mit Gevær på Låsen, så at jeg kun havde Løbet tilbage i Hånden. Der var jo heldigvis Geværer nok at få, da der lå Sårede og Døde overalt.

Vi tog Blokhuset uden mange Tyskere slap derfra. Dem, der ikke blev skudt blev fanget, men mange af Officererne forsøgte at flygte i Løbegravene. Jeg sprang efter en Løjtnant, men han ville ikke overgive sig og huggede med sin Sabel så godt han kunne. Jeg forsvarede mig med min Bajonet, men i det Samme blev den ramt af en Kugle, der slog den over. Men det var ikke det værste, for i det Samme ramte en Kugle mig i min højre Skulder, så jeg ved ikke, om Løjtnanten slap væk eller ikke.

Der var en god Ven af mig, som så, jeg faldt og kom og hjalp mig af med mit Tornyster og mit Lædertøj, så kunne jeg selv trække mig ud af Kampen. Da jeg nu er Underofficer, blev jeg straks forbundet. De ville sende mig til Odense Lazaret, men jeg gik i stedet ud for at se, hvordan det gik mine Venner. Ethvert Lazaret må være helt forpestet, så har jeg bedt mig fri for at komme til Odense, så jeg er i stedet i en Bondeby her på Fyn.

Doktoren har lovet mig, at jeg om 14 Dage kan bruge mit Våben igen, for jeg har næsten ingen Smerte mere. Det værste var, at Skålen i Skulderen var flået af Led, men den er for 2 Dage siden kommet på Plads, og nu kan jeg begynde at røre den. Det er dog ikke som før, hvilket I nok kan se på min Skrift, for jeg må flytte Papiret efter Hånden, i stedet for at flytte Hånden efter Papiret. Men jeg takker dog Gud, at jeg er så rask og ikke bliver en Krøbling.

Kære Broder, jeg beder Dig, at Du giver vores kære Søster dette Brev, så snart Du kan. Hun vel har hørt, at der har været Slag og længes efter at vide om hendes Broder lever endnu.

Jeg skal hilse jer mange Gange fra Niels Andersen. Han har det rigtig godt - han gik og røg en Cigar, medens vi sloges. Jeg har mere at fortælle, men jeg vil ikke trætte jer med flere af disse Kragetæer, for jeg kan ikke selv læse dem, og så kan I nok heller ikke.

Jeg begyndte at skrive Dagen efter Slaget med den venstre Hånd, men det var endnu værre end dette. Jeg kunne let fået En til at skrive for mig, men det ville jeg ikke, for så havde I nok troet, at jeg havde det meget værre, end jeg har.

Tusind kærlige Levvel fra jeres Broder. Med Guds Hjælp går det mig bedre når jeg skriver igen.

Lev evig vel, det ønskes af mig.

J. C. Madsen